

Курило Олександра Йосипівна,
к.філол.н., доцент, доцент кафедри філологічних дисциплін,
Лужанська Тетяна Юрївна,
к.географ.н., доцент, доцент кафедри туризму і рекреації,
Кухарчук Ольга Степанівна,
к.і.н., доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін,
Мукачівський державний університет

РОЛЬ І ЗНАЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

У статті висвітлено один з найважливіших напрямів роботи бібліотеки вищого навчального закладу – інформаційно-бібліографічну діяльність, визначено її важливість та актуальність для навчально-виховного процесу. Мета дослідження – розкрити роль та значення інформаційно-бібліографічної діяльності в забезпеченні навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах. Розкрито поняття «бібліографічна діяльність», «інформаційно-бібліографічне обслуговування». Розглянуто нову модель бібліотеки, спрямовану на підвищення інформаційної, освітньої, виховної, пізнавальної функцій, які включають найповніше інформаційне забезпечення навчально-виховного та науково-дослідницького процесів, надання інформаційно-методичної допомоги студентам, викладачам та співробітникам в оволодінні різноманітними науками й організації навчально-виховного процесу. Закцентовано увагу на зростаючій залежності інформаційних технологій бібліотек від світових тенденцій розвитку комп'ютерних комунікацій, оскільки саме вони орієнтовані на обслуговування інтелектуального, творчого потенціалу суспільства, який все більше зосереджується в провідних університетах держави. Зазначено, що в умовах упровадження сучасних інформаційних технологій, зростання ролі інформації в освітньому й науковому процесах проблема формування та розвитку інформаційної культури особистості набуває особливого значення, стає одним з пріоритетних напрямків вищої школи. Зважаючи на те, що робота з електронними ресурсами потребує від бібліографів спеціальних навичок та вмінь, обґрунтовано необхідність володіння ними загальними принципами роботи в мережі, методикою пошуку бібліографічної, текстової, аудіо-, графічної інформації, тематико-видовим складом документів та пошуковими можливостями бібліографічної діяльності; змістом і структурою електронних ресурсів бібліотек та інформаційних установ; навичками роботи з програмними продуктами, записом інформації на різні види носіїв тощо. Доведено важливість та актуальність інформаційної та бібліографічної діяльності бібліотек для забезпечення навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах, оскільки дає змогу орієнтуватись в інформаційному просторі як окремого навчального закладу, так і в інформаційному просторі держави. Перспективи подальших наукових досліджень вбачаємо у вивченні зарубіжного досвіду інформаційно-бібліографічної діяльності бібліотек.

Ключові слова: інформаційно-бібліографічна діяльність, навчально-виховний процес, бібліотечно-інформаційне забезпечення, інформаційні технології, інформаційно-бібліотечне обслуговування, інформаційні ресурси, інформаційна культура.

ВСТУП

Постановка проблеми. Бібліографічна діяльність – це галузь документально-інформаційної роботи, що задовільняє потреби в бібліографічній інформації, тобто це всебічне забезпечення документальних інформаційних потреб, що здійснюється в науково-допоміжних, навчально-виховних чи інших цілях бібліотеками та іншими громадськими інститутами в системі документальних комунікацій. З системної точки зору вона охоплює такі процеси, як: бібліографічне обслуговування, бібліографування та інше.

Інформаційно-бібліографічне обслуговування – це діяльність, здійснювана спеціально створеними для цієї мети структурними підрозділами бібліотеки, які надають користувачам бібліографічну та фактографічну інформацію, самі документи або їх копії, інші бібліотечні послуги, що забезпечують задоволення духовних, виробничих, освітніх та інших потреб.

Сьогодні, коли світ переживає період

формування інформаційного суспільства, побудованого на знаннях, упровадження високих технологій, країна, яка буде володіти такими технологіями, найближчими роками посідатиме провідне місце в світі та в економіці. Вищі навчальні заклади є осередками, де народжуються і розвиваються перспективні технології майбутнього [4, с. 8].

В умовах реалізації нової стратегії сучасної освіти, виконання непростих і відповідальних завдань її реформування, вироблення новітньої методології всього комплексу науково-дослідної роботи та навчально-виховного процесу, зорієнтованих на особистісно-індивідуальне навчання, важко переоцінити роль книги, бібліотеки – справжньої скарбниці знань, найбільш надійного джерела доступу до інформаційної бази інноваційних технологій.

Одним з найважливіших напрямків діяльності бібліотеки ВНЗ традиційно вважається бібліографічна робота. Адже від того, наскільки ефективно вона організована, залежить успішне вирішення головного завдання бібліотеки університету – інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Означена проблема є предметом зацікавлення багатьох науковців: В. Шекеневої, Н. Пасмор, Г. Швецової-Водки, Г. Власової, В. Загуменної, Н. Коржик, І. Фоменко, І. Пилко, О. Кириленка, О. Лебедюк, І. Свістельник та інших. Так, зокрема дослідження В. Шекеневої [8] присвячено одному з найважливіших напрямків діяльності бібліотеки ВНЗ – бібліографічній діяльності, ефективності її організації. Автором проаналізовано етапи розвитку бібліографічної роботи, представлено як традиційні, так і нетрадиційні форми співпраці бібліографів зі студентами, викладачами ВНЗ. У посібнику Г. Швецової-Водки [7] висвітлено поняття бібліографічної інформації, подано структуру практичної бібліографічної діяльності, її загальну характеристику. Автор представила класифікацію бібліографічних посібників, розглянула структуру бібліографознавства, висвітлила методологію бібліографії і бібліографознавства. У монографії Н. Пасмор [5] розглянуто актуальні проблеми бібліотечно-інформаційного забезпечення для роботи студентів ВНЗ, розкрито вплив основних чинників на трансформацію функцій бібліотеки в умовах реформування вищої освіти та інформатизації суспільства. Загальний стан та перспективи розвитку інформаційних технологій у бібліотеках вищих навчальних закладів України знаходимо в дослідженнях О. Кириленка [2]. Сучасні тенденції розвитку професійної бібліотечно-інформаційної освіти розглядає у своїй праці В. Загуменна [1]. Питання культури інформаційно-бібліотечного обслуговування знаходить своє висвітлення у дослідженні О. Лебедюк [3].

Мета статті (постановка завдання). Мета статті – розкрити роль та значення інформаційно-бібліографічної діяльності в забезпеченні навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Сьогодні в Україні йде процес становлення нової системи освіти та виховання студентів, зорієнтованих на входження у світовий освітній простір. Цей процес супроводжується істотними змінами в педагогічній теорії та практиці навчально-виховного процесу. Відбувається зміна освітньої та виховної парадигм, пропонується новий зміст та підходи до навчання і виховання студентів. Головний стрижень освіти XXI століття – виховання відповідальної особистості, що здатна до самоосвіти і саморозвитку, уміє використовувати набуті знання й уміння для творчого вирішення проблем, критично мислити, обробляти різноманітну інформацію. Оскільки вузівська бібліотека є обов'язковим структурним підрозділом вищого навчального закладу, то всі стратегічні освітньо-виховні завдання, які належить вирішувати вищій школі, трансформуються в завдання та діяльність бібліотеки. Сьогодні диктує нову модель бібліотеки, вимагає наповнення її роботи новим змістом, виокремлює її пріоритетну роль, а саме: підвищення інформаційної, освітньої, виховної, пізнавальної функцій, які включають найповніше інформаційне забезпечення навчально-виховного та

науково-дослідницького процесів, надання інформаційно-методичної допомоги студентам, викладачам та співробітникам в оволодінні різноманітними науками і організації навчально-виховного процесу [3, с. 132].

Бібліографічна робота традиційно вважається одним з найважливіших напрямків діяльності бібліотеки ВНЗ. Від того, наскільки ефективно вона організована, залежить успішне вирішення головного завдання бібліотеки університету – інформаційне забезпечення навчального процесу та наукових досліджень. Робота інформаційно-бібліографічного відділу (ІБВ) багатогранна, відповідальна, непроста і дуже цікава. Відомий вислів: бібліографія – «мозок бібліотеки». У ній поєднано різноманітні бібліотечні процеси, проте найбільша складова – інтелектуальна. Інформаційно-бібліографічна служба допомагає орієнтуватись у безмежному морі інформації, користуватись сховищами знань – книгами і електронними ресурсами [8, с. 127].

Інформаційне суспільство в сучасних умовах зумовлює перехід технології бібліотек від стратегічного напрямку – володіння документними ресурсами до цілеспрямованої діяльності, орієнтованої на гарантування доступності інформації і забезпечення користувачів інтегрованим, синтезованим інформаційним ресурсом. Враховуючи це, необхідно постійно комплексно вивчати сутнісні аспекти сучасного стану інформаційних технологій і прогнозувати перспективи їхнього розвитку в бібліотеках ВНЗ України.

Сьогодні треба відзначити, що технологія бібліотек ВНЗ має свої специфічні особливості й розвивається динамічніше у порівнянні з бібліотеками інших систем, відомств. Специфічність технологічної системи бібліотеки визначається як основними функціями бібліотек навчальних закладів, специфікою формування фондів, так і технологією бібліотечно-бібліографічного та інформаційного обслуговування основних категорій користувачів [2, с. 3].

Розвиток інформаційних технологій бібліотек ВНЗ можна оцінювати сукупним електронним ресурсом, який значно перевищує інші бібліотечно-інформаційні системи (хоча б для прикладу взяти кількість записів в ЕК, кількість повнотекстових електронних документів зосереджених в електронних бібліотеках). Треба відзначити, що інформаційні технології бібліотек все більше залежать від світових тенденцій розвитку комп'ютерних комунікацій, оскільки саме вони орієнтовані на обслуговування інтелектуального, творчого потенціалу суспільства, який все більше зосереджується в провідних університетах держави. Враховуючи це, бібліотеки ВНЗ прагнуть не відставати від рівня комп'ютерної підготовки користувачів і їхній технологічний рівень тісно пов'язаний з технологічними здобутками комп'ютерних технологій окремих навчальних закладів. Разом з тим, в певних випадках впровадження інформаційних технологій у бібліотеках є основою для розвитку інформаційної інфраструктури університетів, оскільки на бібліотеки покладається комплексне завдання формування інтегрованих інформаційних ресурсів ВНЗ.

Враховуючи певні здобутки в розвитку технологій бібліотечно-бібліографічного та інформаційного забезпечення навчальної і наукової діяльності навчальних закладів, сьогодні технологія бібліотек знаходиться в стані інтенсивної трансформації. Саме тому сучасна діяльність та розробка перспектив розвитку бібліотеки ВНЗ, як науково-інформаційної, соціально-культурної інфраструктури навчального закладу залежить від стану системи управління технологічними системами ресурсонакопичення, ресурсозберігання, ресурсовикористання.

Як свідчать статистичні дані, в системі ресурсонакопичення в бібліотеках ВНЗ, відбувається перехід до більш широкого використання комп'ютерних технологій, моніторингу документних інформаційних потоків, цілеспрямованого відбору більш широкого репертуару документів при незначній їх екземплярності. У стані розвитку є система віртуального замовлення документів з підрозділів університетів, а в передплаті все більше враховується можливість доступу до електронних версій періодичних видань. З одного боку – це обумовлюється розвитком електронних ресурсів, а з другого – проблемами приміщень для зберігання паперових носіїв та не менш важливим економічним фактором витрат на технологію опрацювання і зберігання традиційних документів [2, с. 4].

Одним з найважливіших напрямків інформаційно-бібліографічної діяльності є сприяння підвищенню інформаційної компетентності студентів, пропаганда бібліотечно-бібліографічних знань серед інших категорій користувачів. Вміння оперативно знаходити інформацію, оцінювати її та ефективно використовувати є необхідним для фахівця будь-якої галузі. В умовах впровадження сучасних інформаційних технологій, зростання ролі інформації в освітньому й науковому процесах проблема формування та розвитку інформаційної культури особистості набуває особливого значення, стає одним з пріоритетних напрямків вищої школи.

«Від інформаційної культури – до якості освіти» – постійне гасло роботи бібліографів. Робота з електронними ресурсами потребує від бібліографів спеціальних навичок і умінь. Вони повинні знати загальні принципи роботи в мережі, методика пошуку бібліографічної, текстової, аудіо-, графічної інформації, тематико-видовий склад документів і пошукові можливості БД; зміст і структуру електронних ресурсів бібліотек та інформаційних установ; мати навички роботи з програмними продуктами, запису інформації на різні види носіїв. Це потребує постійного самовдосконалення. Особливо зважаючи на те, що студенти – активні, прогресивні, обізнані з новинками в світі інформаційних технологій [8, с. 135].

Протягом останніх років значно повільніше почали збільшуватися бібліотечні фонди, що обумовлено збільшенням вартості документів, ускладненням механізмів придбання, необхідністю більш жорстокого відбору документів, а також значними обсягами списання документів. У цих умовах ефективним напрямом діяльності стає використання технологій моніторингу інформаційного

простору *інтернет* з метою доступу до безкоштовних інформаційних ресурсів та отримання електронних копій документів для використання переважно в *інтранет*-мережах. Тобто актуальною стає технологія ресурсонакопичення внутрішніх мереж за рахунок власних можливостей створення електронних ресурсів, оцифрування найбільш цінних документів та запозичення інформаційних ресурсів з *інтернет*. Позитивним в цьому напрямі є кооперація між бібліотеками ВНЗ, обмін інформаційними ресурсами, обмін досвідом у формуванні електронних колекцій, впровадження координованих технологій моніторингу інформаційного простору. Перспективним напрямом слід вважати співпрацю і координацію діяльності між бібліотеками профільних ВНЗ у формуванні та використанні інформаційних ресурсів електронних бібліотек [2, с. 4].

Все більше бібліотеки стають генераторами електронних публікацій ВНЗ, що вимагає вирішувати технологічні проблеми формування цих колекцій, їх фізичне збереження та можливість повноцінного дистанційного доступу до них. У цьому контексті технологічна діяльність бібліотек має тенденції все більшої орієнтації на створення інтегрованої інфраструктури доступу до рукописної, друкованої та електронної наукової й освітньої інформації. Важливими проблемами у використанні зовнішніх ресурсів є дотримання вимог авторського права на документи, що переведені у електронну форму, забезпечення ефективного використання передплачених світових повнотекстових ресурсів.

В умовах розвитку інформаційного суспільства зазнає трансформації технологія ресурсозберігання. Велике значення для вдосконалення технології організації фондів повинні стати комп'ютерні технології дослідження структури фондів, їх дислокації та використання, які побудовані на можливостях реєстрації руху і використання документів. Тобто в сучасних умовах посилюється значення новітніх технологій у науковому управлінні фондами: підготовці статистичної інформації, що характеризує формальну, змістовну структуру фондів документів та динаміку їх використання; наданні інформації для прийняття управлінських рішень щодо цінності окремих частин фонду, розміщення конкретних документів у книгосховищах і виділенню ядра видань підвищеного попиту, які слід максимально наблизити до користувачів; видачі даних, необхідних для експертної оцінки щодо необхідності реорганізації складу та обсягу окремих частин фонду.

Інформаційне суспільство зумовлює перехід бібліотек від традиційної технології обслуговування, яка ґрунтується на наданні читачам документів на паперових носіях, до технологій віддаленого доступу до її електронних ресурсів, в основу яких покладено максимально зручне представлення різноманітної інформації для широкого кола користувачів за межами бібліотеки. В інформаційній технології ресурсовикористання бібліотеки повинні реально оцінювати форми та види послуг, орієнтуючись на реальні потреби користувачів, а в бібліотеках ВНЗ слід чітко диференціювати документне та інформаційно-бібліографічне обслуговування студентів, аспірантів,

професорсько-викладацького та керівного складу університету [2, с. 5].

На жаль, поряд з досягненнями сучасних бібліотек ВНЗ, існує чимало проблем у впровадженні комплексних технологій у віддалених підрозділах обслуговування читачів. Зокрема необхідно поширювати комп'ютерні технологічні ділянки реєстрації читачів та їх відвідувань, приймання і виконання електронних вимог, видачі документів. Удосконалення потребує інколи й технологічна система простеження руху документа в процесі його зберігання і використання, що повинно посилити рівень збереженості документів та сприятиме в ліквідації читачької заборгованості.

Позитивним є те, що трансформація технологій обслуговування бібліотек ВНЗ орієнтується на надання онлайн послуг, віртуальне бібліографічне обслуговування і надання в користування аналітичних інформаційних продуктів та послуг через сайт бібліотеки чи в межах локальних мереж. Пріоритетним напрямом формування інформаційних продуктів бібліотек стає використання інформаційних ресурсів *інтернет*, яке також базується на технології інформаційного моніторингу інформаційних і документних потоків, що відображають політичні і соціально-економічні, наукові та освітні процеси в Україні й у світі [2, с. 6].

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Бібліотека сьогодні, як бачимо, є складним комунікаційним комплексом, який в умовах інформаційного суспільства розглядається як складне виробництво інформаційних продуктів і послуг. Сучасна бібліотека ВНЗ є, по суті, інтелектуальним простором, який надає інформаційні ресурси, спрямовує свою діяльність на виконання стратегічних освітніх завдань.

Одним з найважливіших напрямків діяльності бібліотеки ВНЗ є інформаційно-бібліографічна діяльність. Від того, наскільки ефективно вона

організована, залежить успішне вирішення головного завдання бібліотеки університету – інформаційне забезпечення навчального процесу та наукових досліджень. Тому робота інформаційно-бібліографічного відділу є багатогранною та відповідальною. Інформаційно-бібліографічна служба допомагає орієнтуватись у безмежному морі інформації, користуватись сховищами знань – книгами та електронними ресурсами.

Іншим, не менш важливим, напрямком інформаційно-бібліографічної діяльності є сприяння підвищенню інформаційної компетентності студентів, пропаганда бібліотечно-бібліографічних знань серед інших категорій користувачів. Вміння оперативно знаходити інформацію, оцінювати її та ефективно використовувати є необхідним для фахівця будь-якої галузі. В умовах упровадження сучасних інформаційних технологій, зростання ролі інформації в освітньому й науковому процесах проблема формування та розвитку інформаційної культури особистості набуває особливого значення, стає одним з пріоритетних напрямків вищої школи.

Зважаючи на те, що інформаційні технології постійно розвиваються, робота з електронними ресурсами потребує і від бібліографів спеціальних навичок та вмінь. Вони повинні знати загальні принципи роботи в мережі, методику пошуку бібліографічної, текстової, аудіо-, графічної інформації, тематико-видовий склад документів і пошукові можливості БД; зміст і структуру електронних ресурсів бібліотек та інформаційних установ; мати навички роботи з програмними продуктами, запису інформації на різні види носіїв.

Таким чином, інформаційна та бібліографічна діяльність бібліотек має велике значення для забезпечення навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах, оскільки дає змогу орієнтуватись в інформаційному просторі як окремого навчального закладу, так і в інформаційному просторі держави.

Перспективи подальших наукових досліджень вбачаємо у вивченні зарубіжного досвіду інформаційно-бібліографічної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Загуменна В. В. Сучасні тенденції розвитку професійної бібліотечно-інформаційної освіти / В. В. Загуменна, І. П. Стефан // *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. – 2004. – №1. – С. 21-25.
2. Кириленко О. Г. Розвиток інформаційних технологій в бібліотеках ВНЗ України: сучасний стан та перспективи / О. Г. Кириленко // *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Діяльність бібліотек вищих навчальних закладів у світлі модернізації вищої освіти»*. – Севастополь, 2009. – С. 3-7.
3. Лебедюк О. О. Інформаційно-бібліографічне обслуговування користувачів бібліотеки ВНЗ як показник діяльності її роботи / О. О. Лебедюк // *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Діяльність бібліотек вищих навчальних закладів у світлі модернізації вищої освіти»*. – Севастополь, 2009. – С. 131-134.
4. Левківський К. М. Бібліотека вищого навчального закладу – ключова ланка інформаційного забезпечення навчального процесу на сучасному етапі / К. М. Левківський // *Збірник матеріалів наради директорів бібліотек вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації «Бібліотека вищого навчального закладу – ключова ланка інформаційного забезпечення навчального процесу на сучасному етапі»*. – Дніпропетровськ, 2007. – С. 8-17.
5. Пасмор Н. П. Бібліотечно-інформаційне забезпечення самостійної роботи студентів / Н. П. Пасмор. – К.: Кондор, 2006. – 112 с.
6. Свістельник І. Інформаційна культура студента / І. Свістельник. – К.: Кондор, 2015. – 180 с.
7. Швецова-Водка Г. М. Вступ до бібліографознавства / Г. М. Швецова-Водка. – К.: Кондор, 2004. – 217 с.
8. Шекенева В. І. Від інформаційної культури до якості освіти: бібліографія в сучасних умовах розвитку університету / В. І. Шекенева, О. М. Бичко // *Бібліотека університету : витоки та сучасність: зб. наук. ст. та матеріалів, присвяч. 50-річчю з дня заснування наук. б-ки ун-ту*. – Хмельницький, 2012. – С. 127-139.

Курило Александра Иосифовна, Лужанская Татьяна Юрьевна, Кухарчук Ольга Степановна

РОЛЬ И ЗНАЧЕНИЕ ИНФОРМАЦИОННО-БИБЛИОГРАФИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ОБЕСПЕЧЕНИИ УЧЕБНО-ВОСПИТАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ

В статье отражено одно из важнейших направлений работы библиотеки высшего учебного заведения – информационно-библиографическую деятельность, определено ее важность и актуальность для учебно-воспитательного процесса. Цель исследования – раскрыть роль и значение информационно-библиографической деятельности в обеспечении учебно-воспитательного процесса в высших учебных заведениях. Раскрыто понятие «библиографическая деятельность», «информационно- библиографическое обслуживание». Рассмотрена новая модель библиотеки, направленная на повышение информационной, образовательной, воспитательной, познавательной функции, которые включают самое полное информационное обеспечение учебно-воспитательного и научно-исследовательского процессов, предоставления информационной помощи студентам, преподавателям и сотрудникам во владении разнообразными науками и организации учебно-воспитательного процесса. Акцентируется внимание на растущей зависимости информационных технологий библиотек от мировых тенденций развития компьютерных коммуникаций, поскольку именно они ориентированы на обслуживание интеллектуального, творческого потенциала общества, который все более сосредотачивается в ведущих университетах государства. Отмечено, что в условиях внедрения современных информационных технологий, роста роли информации, в образовательном и научном процессах проблема формирования и развития информационной культуры личности приобретает особое значение, становится одним из приоритетных направлений высшей школы. Ввиду того, что работа с электронными ресурсами требует от библиографов специальных навыков и умений, обоснована необходимость владения ими общими принципами работы в сети, методикой поиска библиографической, текстовой, аудио-, графической информации, тематико-видовым составом документов и поисковыми возможностями библиографической деятельности; содержанием и структурой электронных ресурсов библиотек и информационных учреждений; навыками работы с программными продуктами, записью информации на разные виды носителей и тому подобное. Доказана важность и актуальность информационной и библиографической деятельности библиотек для обеспечения учебно-воспитательного процесса в высших учебных заведениях, поскольку дает возможность ориентироваться в информационном пространстве как отдельного учебного заведения, так и в информационном пространстве государства. Перспективы последующих научных исследований видим в изучении зарубежного опыта информационно-библиографической деятельности библиотек.

Ключевые слова: информационно-библиографическая деятельность, учебно-воспитательный процесс, библиотечно-информационное обеспечение, информационные технологии, информационно-библиотечное обслуживание, информационные ресурсы, информационная культура

Kurylo Oleksandra Yo., Luzhanska Tetyana Yu., Kuharchuk Olga S.

THE ROLE AND IMPORTANCE OF INFORMATION BIBLIOGRAPHIC ACTIVITY IN PROVIDING EDUCATIONAL PROCESS IN UNIVERSITIES

The article highlights one of the most important areas of the work of the university library – the information-bibliographic information and activity and its importance and relevance of the educational process. The aim is to highlight the role and importance of information bibliographic activity in providing educational process in universities. The notions of terms "bibliographic activity" and "information and bibliographic service" is described. A model of new library which is directed on the improvement of such functions as informational, educational, pedagogical and cognitive is described. These functions include the informational support of pedagogical-educational and research processes, providing information and methodological support for students and teachers to study different sciences and to organize pedagogical-educational process. Attention is accentuated on the growing of dependence the information technology of libraries from the world trends in computer communications, as they are focused on the servicing of the intellectual and creative potential of society, which is increasingly concentrated in the leading universities of the state. Is highlighted that in up-to-day conditions of providing modern information technology, the growing role of the information in the educational and scientific processes the problem of formation and development of information person's culture takes on particular importance and is one of the priorities of higher education. Taking into account the fact that work with electronic resources requires from the bibliographers special skills, the necessity of possession of the general principles of the network, the method of the bibliographic search, text, audio, graphics, themes composition of documents and searching capabilities of the bibliographical activity; content and structure of the electronic resources of libraries and information institutions; skills of working with program products, recording information on different types of electronic media etc. The importance and topicality of the bibliographic and informational activity for providing pedagogical-educational process in universities is highlighted. It gives possibility to navigate in space of single university as well as the whole country. Perspective of further scientific research is seen in the studying of foreign experience and bibliographic information of libraries.

Keywords: information and bibliographic work, the pedagogical-educational process, informational support of libraries, information technologies, information and library services, information resources, information culture.

Одержано 15.03.2017 р.